No. 2193 Zaterdag 16 Januari 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau va[illegible]t blad: St.Elisabeth's Gasthuis.
Admini[illegible]: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Curaçao en andere Zeehavens.

I

CURAÇAO—AMSTERDAM.

Evenals het vorige jaar zullen we ook nu weer de scheepvaartbeweging in onze haven met die van andere zeehavens vergelijken.

Voor dezen eersten keer hebben we reeds een bijzondere verrassing, iets wat zeker niemand heeft kunnen droomen.

Wij beginnen de vergelijking van onze haven met die van AMSTERDAM.

Voor beide havens zijn de *stoom-* en *zeil*schepen bij elkaar gevoegd. De inhoudsmaat is voor beide de *bruto* in M3 opgegeven. Voor beide havens geven we de lijst sedert 1912 tot nu toe, zoodat het overzicht en de vergelijking *vóór, (tijdens)* en *nà* den oorlog tusschen beide havens vrij gemakkelijk valt.

De cijfers voor Amstsrdam zijn ontleend aan het Jaarverslag over 1924 van de *Kamer van Koophandel* te Amsterdam.

CURAÇAO			AMSTERDAM		
Jaren	*Aantal Schepen*	*Bruto inhoud iu M3.*	*Jaren*	*Aantal Schepen*	*Bruto inhoud in M3.*
1912	1428	2.623.160	1912	2501	11.165.000
1913	1486	2.951.985	1913	2597	12.303.000
1914	1443	2.823.050	1914	voor de oorlogsjaren vonden we geen opgaven vermeld.	
1915	1356	2.239.673	1915		
1916	1639	2.148.148	1916		
1917*	1822	1.199.944	1917		
1918*	1745	879.089	1918		
1919	1678	2.354.553	1919	1366	6.047.000
1920	1644	3.841.686	1920	2184	9.189.000
1921	2062	4.187.797	1921	2571	13.591.000
1922	2423	5.478.439	1922	2860	15.079.000
1923	2756	7.764.019	1923	3041	16.852.000
1924	3175	12.646.306	1924	3016	18.101.186
1925	3469	19.036.165	1925	*nog niet bekend.*	

N.B. Voor Curaçao is alleen voor de jaren 1917 en 1918 de *netto* inhoudsmaat opgegeven.

Zooals men ziet, is de opgave over het afgeloopen jaar 1925 voor Amsterdam nog niet bekend. Doch als we nagaan, dat de stijging der schepen voor Amsterdam over het laatste jaar ***nihil*** was, zelfs een achteruitgang, en het jaar daarvóór nog geen 200 schepen bedroeg, dan mogen we verwachten dat het aantal schepen voor Amsterdam in 1925 dat van Curaçao (3469) zeker niet zal te boven gaan.

Wat de *bruto inhoudsmaat* der schepen betreft, zien we over de drie vorige jaren voor Amsterdam een gemiddelde stijging van 1.500.000 M3, zoodat deze, volgens dezen maatstaf berekend, op het einde 1925 waarschijnlijk ± 19.600.000 M3 zal bedragen hebben. Amsterdam en Curaçao staan dus en wat *aantal* schepen en wat *bruto inhoudsmaat* betreft vrij wel gelijk, en daar de jaarlijksche stijging voor Curaçao veel grooter is dan voor Amsterdam, is het te verwachten, dat einde van dit jaar en zeker het volgende jaar onze haven Amsterdam verre de baas zal zijn, mits er natuurlijk voor onze haven onverhoopt geen abnormale omstandigheden aanbreken.

Wij hebben tot onzen spijt voor de haven van Amsterdam geen meer gespecificeerde opgaven gevonden, nl. geen splitsing in stoom- en zeilschepen met hun respectievelijk inhoudsmaat, wat de vergelijking nog veel interessanter zou maken.

Wij hebben het idee, dat voor Amsterdam het aantal *zeil*schepen, vergeleken met het aantal *stoom*schepen, betrekkelijk gering is, terwijl het voor Curaçao vooral in de vroegere jaren vrij groot is.

Daarom geeft ook de bovenstaande lijst voor Curaçao, waarin het aantal *stoom-* en *zeil*schepen bij elkaar gevoegd zijn, geen zuiver beeld van *onze* scheepvaartbeweging. Juist in de jaren dat onze *zeil*vaart buitengewoon gestegen was, verminderde de *stoom*vaart tot bijna de helft van *vóór* den oorlog, terwijl de saamgevoegde lijst, met een kleine teruggang nu en dan, bijna een geregelde stijging aangeeft, wat in de volgende lijst duidelijk aan het licht treedt.

Jaartal	STOOMsch.	ZEILsch.	Totaal
1912	410	1018	1428
1913	415	1071	1489
1914	318	1068	1443
1915	332	1024	1356
1916	314	1325	1636
1917	317	1505	1822
1918	248	1497	1745
1919	384	1294	1678
1920	578	1066	1644
1921	890	1172	2062
1922	1182	1241	2423
1923	1480	1276	2756
1924	1791	1384	3175
1925	2129	1340	3469

De gemiddelde bruto inhoudsmaat per ingeklaard schip bedroeg voor AMSTERDAM

in 1912	4.464	M3
„ 1913	4.737	„
„ 1919	4.427	„
„ 1920	4.208	„
„ 1921	5.286	„
„ 1922	5.272	„
„ 1923	5.541	„
„ 1924	6.002	M3

Voor CURAÇAO bedroeg dit gemiddelde

	voor *stoom*schepen alléén	voor *zeil*schepen alléén	voor TOTAAL
in 1925	8.805 M3	216 M3	5.487 M3
in 1924	6.897 M3	277 M3	3.983 M3

Bij dit overzicht moeten we twee dingen niet uit het oog verliezen.

1o. dat Amsterdam behalve zijn *zee*vaart, ook nog een zeer belangrijke *binnenvaart* heeft d. w. z. zijn vloot van stoom-, motor-, zeil-, en gesleepte schepen voor dóórvoer, die de goederen van en naar Amsterdam langs de rivieren vervoeren. Ook de overlading voor dóórvoer geschiedt hier in *zee*schepen, en is dus in onze schepenlijst inbegrepen, wat voor Amsterdam niet het geval is.

2o. Een tweede punt is van geheel anderen aard. Al mogen we nog zoo juichen over het feit, dat we zelfs Amsterdam op zijde streven, nog veel meer reden blijft er voor ons tot beschaming. Want als we zien hoe de haven van Amsterdam geheel modern geoutilleerd is, — dat er nu weer, om ook de allergrootste zeeschepen naar Amsterdam te lokken, te IJmuiden een geheel nieuwe sluis gebouwd wordt, de grootste der wereld, dat de buitensluis alléén voor dit grootsche werk onlangs werd aanbesteed voor ruim 4½ millioen gulden, — dan moeten we erkennen, dat Curaçao een zeer pover figuur maakt, en wat moderne haveninrichting betreft, niets degelijks kan aanbieden, waar eigenlijk nog alles ontbreekt, wat de scheepvaart noodig heeft.

De Plantage „Hato".

II.

Nog iets eigenaardigs valt er uit die instructie van den toen (in 1756) nieuwbenoemden Commissaris van den slavenhandel Mr. [illegible] CUYLENBURGH BEELDSNIJDER te vermelden.

Het betreft wel niet speciaal de plantage *Hato*, maar toch iets in verband met het drinkwater.

In art. 3 van die instructie lezen wij:

„dat hij (de Commissaris van den slavenhandel) „aanstonds op 't arrivement van der Compagnies schepen, komende met slaven van de Cust van Africa, alle sorgen en de uijtterste vlijt sal aanwenden" enz en in art. 10: „Sullende meede sorge dragen, dat de slaven, jongst aangekomen, alvorens aan land gaande *„de Curaçaosche kost en drank allengskes gewennen."*

Die slaven waren in hun eigen land waarschijnlijk meer aan ander eten (bananen) gewoon, waren bovendien door de lange zeereis, waar zij met vele honderden, soms tot 1000 toe, weken lang in het benauwde ruim van het schip waren opgepakt geweest, zoodanig verzwakt, dat zij die zware kost van maismeel niet terstond konden verdragen. Ook het brakke putwater van sommige plantages was voor velen hunner een bron van ziekten. Daar kwam nog bij dat vele slaven, ver uit het binnen land van Afrika aangevoerd, geheel onbekend waren met zout, zoodat zij dit als een lekkernij beschouwden en ook het brakke water in den beginne met groote gulzigheid dronken, waartegen hun maag niet bestand was.

Van daar deze voorzorgsmaatregel om hen telkens met kleine beetjes aan dat putwater gewoon te maken.

***

Reeds uit de bijzonderheden van den reeds vermelden slavenopstand op Hato op 6 Juli 1750, waarbij Gouverneur ISAAC FAESCH aan persoonlijk bezit een schade van 15.000 pesos leed, valt op te maken welk een belang de Gouverneur bij die plantage had. Vooral in de warme dagen, bij windstilte was Hato een uitgezocht buitenverblijf, waar men nog altijd van den heerlijken zeewind kon genieten, waar in den drogen tijd de bronnen een verkoelenden dronk water schonken en de waterbakken tot een verfrisschend bad uitnoodigden.

Dat de Gouverneur meermalen van dat buitenverblijf gebruik maakte, blijk ook hieruit, dat herhaaldelijk de offcieele stukken *„bij afwezigheid van den Gouverneur"* door den Secretaris onderteekend werden.

Zelfs wanneer de landvoogd in het Fort Amsterdam huisde, liet hij toch zijn linnengoed nog op Hato wasschen. Want toen op dien ongeluksdag van den slavenopstand de slaven met groote manden waschgoed op het hoofd juist naar de stad op weg waren, hoorden zij het getier en het schieten op Hato en van schrik en ontsteltenis wierpen zij de manden weg, om vlug het lijf te bergen of zich bij de opstandelingen aan te sluiten. Doch die manden met linnengoed werden nog achterhaald en geheel verbrand, zoodat de Gouverneur ook al zijn linnengoed er bij verloor.

Doch niet alleen voor den Gou-

verneur was Hato een geliefkkoosd buitenverblijf, het schijnt zelfs dat door zijn gezonde ligging en door zijn bronnen het heul en genezing bracht voor zwakke en herstellende zieken. Het spreekt van zelf, dat in de officieele stukken in het Kol. Archief bewaard gebleven, slechts spaarzaam gelegenheid was dat te vermelden.

Die enkele uitzonderingen bewijzen toch, dat Hato op dat punt een goeden naam had.

Zoo vermelden de *Protocollen* van het jaar 1765 No. 100, dat den 29 October van dat jaar een Fransche priester BERARD op Hato overleed, „die wegens ziekte daar een tijd lang gewoond had om zijn gezondheid te erlangen."

Zelfs een eeuw later had Hato dien goeden naam van herstellingsoord voorziekenog bewaard, want in de levensbeschrijving van den eersten Apostolischen Vicaris van Curaçao MGR. M. J. NIEWINDT vinden we op bl. 480 vermeld, dat in het jaar 1859 door den Heer WILLIAM PIERRE geheel goedgunstig en kosteloos zijn plantage *Hato* aan MGR. NIEWINDT tijdens zijn ziekte werd afgestaan om zijn krachten te herstellen.

De bisschop verbleef er een tijd lang en vond er beterschap, doch zoodra hij weer in de stad was teruggekeerd, openbaarde zich de kwaal in nog heviger mate.

M. D. TEENSTRA in zijn *De Nederlandsche West-Indische Eilanden* dl. I bl. 103, zijn bezoek aan Hato op Zondag 29 December 1833 beschrijvend, zegt nog iets meer over Hato. Destijds was de plantage het eigendom van den Heer M. RÖMER.

Na den klipachtigen weg te hebben afgelegd, zegt de schrijver, „komt men „aan een, onder den weg doorgemet- „seld, riool, leidende een niet zwaren, „maar *altijd loopenden* straal bergwa- „ter, dat hier uit een koele bron ont- „springt, in een vierkant opgemetsel- „den bak." Iets verder „rijdt men een „tweede en grootere waterleiding van „het gebergte over, welk water eerst „in een grooten, in het vierkant ge- „metselden bak ter linkerzijde verga- „dert." .... „Aan de andere zijde van „den weg, verder de helling der vallei „op, is een nog ruimere bak, in wel- „ken het water uit den eersten wordt „afgeleid en uit welken een menigte „vruchtboomen en tuingroenten zoo „door steenen riolen als met gie- „ters, gedrenkt en begoten worden."

„*Hato*, hetwelk zooveel zeggen wil als veeplaats, is voor deze Plantaadje een zeer goede benaming, dewijl het vee door de uitgestrekte kustlanden, die zeer goede weiden opleveren, terwijl *de bronnen altijd goed water geven*, hier grooter, zwaarder en vetter valt, dan op eenige andere plaatsen van Curaçao. Dit schoone, vleezige en vette vee is dan ook zeer gewild." (bl. 103)

En toch was het toen een slecht regenjaar, want eenige bladzijden verder (bl. 113) zegt TEENSTRA, „wandelden wij vervolgens naar het strand en de maisgronden, welke laatste, ten gevolge van langdurige droogte, niet veel beloofden."

Ook dit getuigenis is van veel beteekenis. Want wanneer TEENSTRA tot tweemalen toe spreekt van een *altijd loopenden* straal bergwater" en dat „de bronnen *altijd goed* water geven", — terwijl het toen een slecht regenjaar was, en de herinnering aan de jaren 1820 — 1825, toen het *vijf jaren achtereen* droog bleef, nog heel versch in het geheugen lag, — zou de schrijver dit zeker vermeld en het onmogelijk hebben kunnen verzwijgen, wanneer in die jaren de bronnen hadden opgehouden te vloeien.

Nog iets heel merkwaardigs zegt *Teenstra* in een noot op diezelfde bladzijde 103 en hij ontsluiert hier misschien het geheim, waarom *Hato* zoo'n goeden naam had als herstellingsoord voor zieken.

„Dusdannige bronnen vindt men ook aan den *Westkant* van Hato, welke insgelijks *zeer zuiver en drinkbaar water* opleveren. Echter is hetzelve voor vreemdelingen een stellig purgatief. Het bevat geen andere mineralen dan een weinig ijzerdeelen en men heeft voorbeelden dat oude en verzwakte gestellen, door zich in *dit water* te baden, geheel hersteld zijn geworden".

Misschien willen de Raadsleden op dit getuigenis van TEENSTRA het Bestuur wel in overweging geven, Hato wat meer rendabel te maken door er een badplaats *à la Ems* of *Karlsbad* op te richten.

Evenwel om op alle mogelijke gebeurlijkheden voorbereid te zijn, geven we elken achterdochtigen lezer den gulden raad uit die woorden van TEENSTRA niet meer te halen dan er in zit, en vooral er geen nieuw materiaal uit op te diepen om het water van de bronnen van Hato in discrediet te brengen.

Teenstra spreekt in die noot alleen over de bron aan den Westkant. En de bronnen, die voor de watervoorziening gereserveerd worden, liggen aan den Noordkant.

Wanneer men de groote topografische kaart voor zich neemt, dan ziet men aan de Zuid-Westzijde van het hooge kalkgebergte van Hato een *tanki Rincón* aangegeven. Hier is ook een bron, en alleen deze kan hier door *Teenstra* bedoeld zijn. Doch tot geruststelling onzer beangste lezers kunnen we de verzekering geven, dat deze bron *niet* in het plan-Molengraaff is opgenomen. Reeds de groote afstand van ongeveer 2 K.M. van de eerste bron maakte dit al veel te kostbaar en onwaarschijnlijk.

Of echter een chemische analyse van den lateren tijd de geneeskracht van dit z.g.n. mineraal-water nader bevestigd heeft, is ons onbekend. Bovendien gaan de heeren, die voor hun gezondheid een jaarlijksche badkuur noodig hebben, liever naar Europa. En zoo heeft Hato, in de zware concurrentie met Karlsbad, Ems, Vichy, enz., in latere jaren haar vroegere reputatie als badplaats en *Kurort* verloren.

Berichten uit de Kolonie

SS. Crijnssen.

De allerhevigste storm, die gedurende en na de Kerstdagen in het Kanaal en de Noordzee woedde, heeft ook het SS. *Crijnssen* dat op den 2en Kerstdag van Amsterdam vertrok, blijkbaar goed te pakken gehad. Wat er allemaal gebeurd is, weten we nog niet, alleen dat de *Crijnssen* om averij te herstellen de Azoren is binnengeloopen en eerst acht dagen na den vastgestelden datum hier zou aankomen. Een later bericht meldde dat de *Crijnssen* hier a. s. Maandag 18 Januari verwacht wordt.

Door een stier verwond.

Zondag namiddag, terwijl eenige heeren uit de stad daar op bezoek waren, is de Heer HENRY SCHOTBORGH, eigenaar van de plantage *Groot Santa Marta*, door een stier aangevallen, op de hoorns genomen, de lucht in geworpen en daarna den buik opengereten en nog andere verwondingen toegebracht. Met groote moeite kon de stier eindelijk verjaagd worden. Gelukkig is later gebleken, dat dier wonden levensgevaarlijk is, omdat geen edele deelen van het lichaam gekwetst zijn.

De Heer S. is dienzelfden namiddag naar de stad vervoerd en in het *Sanatorium* opgenomen, waar zijn wonden door Dr. KUMMER onderzocht en verbonden werden.

Woensdag morgen is ook die gevaarlijke stier naar de stad gebracht om geslacht te worden.

De verblindende verlichting van auto's.

In verband met de vele waarschuwingen tegen de verblindende autolichten wordt het volgende geschreven:

De opvatting, dat auto's en voertuigen, welke elkander bij avond naderen, hun lichten zonden moeten dempen, sluit het groote gevaar in, dat men door de plotselinge overgang in het duister, niets meer ziet en onherroepelijk iedereen en elk voorwerp wat in den weg komt, aangereden moet worden, zulks geheel tegen den wil van den bestuurder.

Gelukkig is het technisch vernuft zoover gekomen, dat er ook een uitstekend middel tegen de verblindende autolichten gevonden is. De eer hiervan komt toe aan de Philips-Fabrieken in Holland.

Men heeft n. l. een lampje geconstrueerd met 2 lichtdraden, de eene ligt precies in het brandpunt van den reflector en vormt de verblindenden lichtbundel, de andere ligt buiten het brandpunt en is omgeven van een metalen kapje. Hierdoor nu, wordt het benedengedeelte van den reflector donker gehouden en worden de stralen alleen in de bovenhelft van den reflector geworpen, die de stralen schuin naar beneden op den weg werpl. Deze naar beneden gerichte stralen, vallen beneden de ooglijn, dus zijn niet verblindend.

Met alles zijn er in den beginne moeilijkheden te overwinnen en zoo was het ook met de nieuwe Philipsvinding de *Duplo* -verlichting. Doordat deze lampen 2 gloeidraden hebben, is het ook noodig een dubbele lichtleiding te hebben en ook een 2-polige huls, waar de Duplo-lamp in vast gezet dient te worden- en ongelukkigerwijze is het lichtsysteem der meeste auto's 1- polig. Er moeten derhalve in de lampen enkele veranderingen aangebracht worden, die in den beginne niet gemakkelijk waren, doordat er voor de vele merken van schijnwerpers niet direct de passonde 2 polige hulzen verkrijgbaar waren,

Doordat deze fittings nu wel verkrijgbaar zijn, is er geen excuus meer.

Nadat men de eenvoudig veranderingen heeft aangebracht, is het rijden bij avond geen inspanning meer. Bij het tegenkomen van andere voertuigen behoeft men alleen een schakelaar om te zetten, waardoor het anti-verblindende licht verkregen wordt en men behoudt als hoofdzaak een breede lichtbundel vlak vóór den wagen, waarvan niemand eenigen hinder kan ondervinden.

Als praktische conclusie van het bovenstaande zouden wij het volgende willen opmerken.

Een chauffeur, die een auto tegen komt, met zulk verblindend licht, kan onmogelijk iets vooruit zien. Hij weet niet eens of hij op het midden of ter zijde van den weg rijdt. Tal van ongelukken zijn er het gevolg van.

Nu tegenwoordig hier zooveel geld aan luxe-auto's wordt uitgegeven, kan er toch geen bezwaar meer zijn, dat men zich tegelijk dergelijke *Duplo*-verlichting van Philips aanschaft. Waarom zou dat ook in het belang der veiligheid niet *verplichtend* kunnen gesteld worden?

Zou 't ook niet raadzaam zijn, chauffeurs, die hun licht niet dempen als ze een andere auto in de verte zien aankomen, daarvoor te bekeuren en te straffen?

Aanrijding.

Woensdag avond heeft op de hoogte van *Plantersrust* een aanrijding plaats gehad tusschen de auto No. 55 en een truck vol passagiers.

Zooals ons van betrouwbare zijde verzekerd werd, was de chauffeur van de auto stomdronken en reed in woeste vaart. Hij is in arrest gesteld. Van de passagiers van de truck werden eenige verwond, ofschoon geen enkele ernstig.

Ook in de vorige week werd ons medegedeeld door personen, die het gezien hadden, dat een chauffeur in zijn auto met volle teugen de jenever uit een kruik dronk en daarna wegreed. Er moeten strengere straffen tegen zulke chauffeurs geëischt worden. Het publiek is niet veilig meer.

Bovenvermelde auto No. 55 nog pas nieuw, die zeker een waarde van ± 5000 fl. vertegenwoordigt, is totaal vernield. Wie zal den eigenaar die schade vergoeden? Van dien chauffeur is niets te verwachten. Het eenige, wat het publiek gerust kan stellen is, dat aan zulke woeste, dronken rijmaniakken *voor altijd* het rijbewijs ontnomen wordt.

Woeste chauffeurs.

In Augustus j.l. had een taxichauffeur in Frankrijk een meisje van zestien jaar overreden. Hij was dronken, reed met een dolle snelheid en was er bovendien na het ongeluk van door gegaan. De rechtbank veroordeelde hem tot één jaar gevangenisstraf, 45.000 franc schadeloosstelling aan de ouders van zijn slachtoffer en 50 francs boete.

De man ging in hooger beroep en deed daar niet verstandig aan. Want het Hof van Appél verhoogde de gevangenisstraf tot drie jaar en de schadeloosstelling tot 80.000 francs.

Ontvangen

van de *Curaçao Trading Co.* brochure met reisplan van de toeristenboot *California* van de *Cunard and Anchor lines*, die den 9 Februari en 13 Maart onze haven zal komen bezoeken.

Het SS. *California* meet 17.000 bruto Reg. Tons en heeft 23.500 ton waterverplaatsing.

—van de firma EDWARDS HENRIQUEZ & Co. een nieuwe tijdafel van de stoomschepen varend op West-Indië van de *Hamburg-Amerika-Linie.*

Commissie Stormramp.

De commissie van hulpbetoon voor de stormramp in Holland, bestaande uit de Heeren G. J. EIJBERS, J. M. ELLIS, M. A. CORREA, H. POLVLIET, J. DE JONGH, J. M. L. MADURO, is den 6 Januari 1926 ontbonden, evenals in Holland de commissies daartoe ontbonden zijn.

Verzonden is van hier een bedrag van fl 3.639.85, waarvoor dankbetuiging is ontvangen van 't Nationaal Steuncomité bij schrijven van 27 October 1925, geteekend Röell.

't Nagekomen bedrag van 34.50 fl wordt afgedragen aan de algemeene armenkas alhier.

Alg. Nederl. Verbond.

Woensdag avond had er een algemeene vergadering van de *Groep Antillen* van *A. N. V.* plaats. De opkomst was als gewoonlijk zeer mager.

Het doel dezer verg. was wijziging der Statuten als noodzakelijk gevolg der verandering van de Alg. Verbondswet. Deze wijzigingen werden na ampele bespreking aangenomen. Een tweede gevolg daarvan was, dat ook de *drie* afgevaardigden in het Hoofdbestuur moesten aftreden, terwijl er maar *twee* voor in de plaats mochten gekozen worden. De keuze viel op de Heeren O. L. HELFRICH en Dr. H. FERGUSON.

Ook het Groepsbestuur moest aftreden. Behalve de zittende leden, die opnieuw verkiesbaar waren, had het Bestuur nog een zestal candidaten opgegeven voor deze verkiezing. Vóór de verkiezing verzocht het Bestuurslid Pater P. A. EUWENS het woord, en bracht in herinnering, dat hij zich indertijd op aandrang van de leden had beschikbaar gesteld tot tijd en wijle er anderen zouden gevonden worden, die zich een keuze als bestuurslid zouden laten welgevallen. Die tijd dacht de spreker nu gekomen. Bovendien is hij met zooveel werk overladen, dat het hem zeer veel moeite kost die avondzittingen van het Bestuur geregeld bij te wonen. Daarom verzoekt hij de leden niet meer hun stem op hem uit te brengen.

Het resultaat dezer verkiezing was, dat *terstond* met overgroote meerderheid werden gekozen de Heeren Mr. CH. DE LA TRY ELLIS en G. J. FERGUSON terwijl op de zes volgende Heeren: Mr. J. J. VAN DER BIESEN, DNE G. J. EIJBERS, DE VEER ABRAHAMSZ, SEYKENS, J. H. PERRET GENTIL, en L. O. LAMPE een gelijk aantal stemmen werd uitgebracht, terwijl er in het geheel maar *zeven* bestuursleden noodig zijn. Bij loting viel later de Heer SEYKENS af, zoodat het nieuwe Bestuur thans is saamgesteld uit de Heeren: DE VEER ABRAHAMSZ, Mr. VAN DER BIESEN, G. J. EIJBERS, Mr. CH. DE LA TRY ELLIS, G. J. FERGUSON, J. H. PERRET GENTIL. en L. O. LAMPE.

Bij de *Rondvraag* verzocht Pater Euwens de bemiddeling van den Gouverneur en het Hoofdbestuur van het A. N. V. in Holland in te roepen om een betere informatiedienst tot stand te brengen door den Franschen kabel en de draadlooze ten opzichte van berichten uit het Moederland, die tot nu toe zeer slecht is. Spreker wees den weg, op welke wijze daarin verbetering zou kunnen gebracht worden. De Voorzitter gaf de toezegging deze zaak in de volgende bestuursvergadering nader te bespreken.

Nog kwam ter sprake het a. s. zilveren huwelijks-jubilé van H. M. Koningin Wilhelmina en een propaganda-avond van het Groepsbestuur. Besloten werd aan H. M. op 6 Februari a. s. een telegram van gelukwensch te zenden.

Curaçaosch elftal naar Haiti.

Morgen vertrekt met het Duitsche SS. *Marie Horn* het Curaçaosch elftal naar Haiti om daar deel te nemen aan den internationalen voetbalwedstrijd.

Het elftal bestaat uit de volgende heeren.

VERHEYEN, President v/d Cur. Voetbal-bond, HENDRIKS, keeper van *D. F. C*; SENTIAGO, ARGUS, PROVENCE en JOURDAIN van *Jong-Holland*; OUDELAND, CLAESSENS, MANTINGH v. *Stormvogels*; LOURENS J., VOS i LOURENS G. van *Volharding*; DOMACASSÈ, HERNANDEZ H., LAURENS D., CASTILLO, TROMP en HASETH van *Sparta.*

Zij zullen te *Jacmel* aan wal gaan en verder over land naar *Port-au-Prince* gaan.

Vermoedelijk worden zij over 5 weken hier terug verwacht. De uitslag van elken wedstrijd, zal hier telegrafisch worden bekend gemaakt.

Voorspoedige reis en veel succès.

Stijging der huurprijzen.

Nog steeds gaan sommige huiseigenaren op de meest onbarmhartige wijze voort de huurprijzen hunner woningen in de hoogte te drijven en nog steeds schijnt het Gouvernement nog maar geen termen te kunnen vinden aan die onverantwoordelijke uitbuiting paal en perk te stellen.

Een huuropslag van den allerlaatsten tijd, zooals *La Union* deze week berichtte, van 55 fl op 75 fl van 125 fl op 250 fl, van 40 fl op 100 fl per maand, overschrijdt toch zeker alle grenzen.

Misschien verschuilt zich het Gouvernement achter het rapport der Huurcommissie, die het beter vond te adviseeren geen wettelijke beperking der huurprijzen in te voeren. Waarschijnlijk had men verwacht dat tegelijk met het verschijnen van het Rapport der Commissie ook het opdrijven der huren zou tot staan gekomen zijn. Doch het tegendeel is waar gebleken.

Doch datzelfde rapport adviseerde aan het Bestuur eveneens den woningbouw zooveel mogelijk te bevorderen door terreinen tegen zeer matigen prijs voor dat doel beschikbaar te stellen. En wat doet nu het Gt.? *La Union* verzekert dat het den koopprijs van bouwterrein van 3.50 fl tot 5 fl per M2 heeft opgeslagen. Wanneer het Gt. zoo voor gaat, zullen particuliere eigenaars van bouwterrein het nog wel een graadje erger maken.

N.B. Wegens het door toevloed van advertenties ontstaan gebrek aan plaatsruimte moesten verschillende berichten achterwege blijven.

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag, den 18n. Januari 1926, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1°. Ingekomen stukken.

2°. Ontwerp-verordening tot wijziging van de „Loterijverordening 1909". (P. B. N°. 35), zooals gewijzigd bij de verordening van den 22n. Augustus 1917 (P. B. 1918 No. 6).

3°. Ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao. (19)

4°. Schrijven van den Raad aan den Gouverneur naar aanleiding van de gouvernements-missive dd. 18 Juli 1925 No. 1605.

Willemstad, den 15n. Januari 1926.

De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

BUITENLAND.

Heropening der lessen aan het Angelicum te Rome.

Den 4 Nov. werd te Rome de plechtige Mis van den H. Geest opgedragen in de universiteitskerk van het *Angelicum*, de internatitionale Universiteit der Paters Dominicanen aan de Piazza Magnanapoli.

Vandaag had de officiëele inauguratie van het academisch jaar plaats in het groot auditorium aan de Via San Vitale. De rectorale rede werd gehouden door prof. *Szádok Szabó.* O. P.

Tot de nieuw opgerichte cursussen behoort o.a. die voor Ethiopische taal en letterkunde, welke wordt toevertrouwd aan den Nederlandschen Pater Dominicaan prof. Marcantonio VAN DER OUDENRIJN, die tevens voorlezingen zal houden over oud-Hebreeuwsche cultuurgeschiedenis.

Het aantal Nederlandsche priesterstudenten, die voor 1925—1926 zijn ingeschreven aan de drie faculteiten, bedraagt volgens voorloopige opgave twaalf. Deze opgave is echter niet definitief, daar de immatriculatie lijsten eerst half November worden afgesloten.

De internationale studentenvereeniging „*Unio Thomistica*" kondigt naamverandering van haar tijdschrift aan. Het orgaan zal voortaan verschijnen onder den titel „*Angelicum.*"

Reusachtige bruggen.

In het noord-westen der Ver-Staten wordt een groot en grootsch plan overwogen op ingenieursgebeid.
De bedoeling is n.l. een groote spoorwegbrug te bouwen van Detroit naar den Canadeeschen oever. Daardoor zou een directe verbinding worden tot stand gebracht tusschen Toronto en Montreal aan den eenen kant en Buffalo en de Atlantische kusthavens aan den anderen kant.

De toestemming van de autoriteilen aan den Canadeeschen oever dient nog te worden gegeven. Voor dat het zoover is, zal nog een volksstemming moeten worden gehouden in de Canadeesche provincie Essex in Ontario.

Komt het plan tot uitvoering, dan zal de bouw van het werk—raming $ 16.000.000 — worden opgedragen aan de aannemers en ingenieurs Mc Clintic en Marshell, te Pittsburg.

Het werk zal vijf jaar duren en er toe leiden, dat — volgens thans opgestelde becijferingen — de waarde van perceelen in den omtrek met $ 100.000.000 zal toenemen. De brug zal, indien zij eenmaal gereed is, het hopeloos verwarde en totaal onvoldoende veerbootenverkeer tusschen den Amerikaanschen en den Canadeeschen oever hij Detroit verder onnoodig maken. De brug zal zeer breed zijn: er komen vijf wegen van allerlei soort naast elkaar te liggen.

Autofabrikatie in Amerika.

Te New-York blijven de voorspoedverschijnselen aanhouden.

De spoorweg-ontvangsten wijzen steeds nieuwe verhoogingen aan. Automobiel en motorfabrieken publiceeren ontvangstcijfers, welke nieuwe records maken en naar luidt van „*captains of industrie*" als Ford en Gary staat men in de Unie nog slechts aan het begin van de nieuwe welvaartsperiode. Een enkel cijfer moge de groote prosperiteit van het Amerikaansche automobielbedrijt illustreeren. De *General Motors Co.* heeft in derde kwartaal van 1925 na betaling van interest en dividend op de preferente aandeelen 28½ millioen verdiend tegen 9½ millioen in het zelfde tijdvak van 1924, terwijl de eerste negen maanden des jaars een voor gewone aandeelhouders beschikbaar saldo lieten van 68½ millioen, waarvan 28½ millioen is uitgekeerd. Deze cijfers toonen duidelijk aan, hoe groot de dividendkansen van dergelijke aandeelen zijn, wanneer de bedrijven zich verder kunnen blijven ontwikkelen. En nog altijd schijnt de productie van automobielen in de Unie te kunnen worden opgevoerd: de Fordfabrieken leveren er thans 9000 per dag af. (In totaal zijn er in October in de Unie 454.327 automobielen geproduceerd. een aantal dat alle vroegere records overtreft.)

Het schijnt dus voor de Yankees en voor de afnemers buiten de Unie nog geen groot bezwaar te zijn, dat als gevolg van de stijgende rubberprijzen, de banden zooveel duurder geworden zijn.

Massa-bekeering in Britsch-Indië.

Uit Washington wordt aan de „Universe" geschreven: Een geheele binnenlandsche stam in Noord-Oost-Indië, vele duizenden sterk, waaronder 33.000 christenen van een protestantsche secte hebben gedelegeerden gezonden naar de Amerikaansche missionarissen met het verzoek, opgenomen te worden in de Katholieke Kerk.

Teneinde dit verzoek over te brengen, hebben de gedelegeerden, zeven in getal, hun weg te voet moeten banen door een wildernis van verscheidene honderden mijlen lang over grootendeels ongebaande paden.

Pater Crowley, die aan het hoofd staat van alle missies in Bengalen, verklaart dat de gedelegeerden onverwacht aankwamen, nadat er een jaar correspondentie was gevoerd tusschen den stam en de missionarissen.

Pater Boulay, een kruisheer van Montreal, ontving hen op de meest nabijgelegen Katholieke missie statie. Zij brachten hem hun boodschap over en voegden er aan toe, dat hun volk niet meer voldaan was met het christendom, dat hun door protestantsche missionarissen geleerd werd. Dit, zeiden zei, had hen er toe gebracht, het Katholiek geloof te zoeken. Zij vroegen om een priester, die hun den nieuwen godsdienst zou kunnen onderwijzen.

Pater Bouiay nam de zeven gedelegeerden met zich mee naar Dacca, waar een retraite werd gehouden. Daar herhaalden zij hun boodschap en besloten werd, dat zoodra het regenseizoen voorbij zou zijn en de bergstroom weder bevaarbaar, pater Boulay hen terug zou vergezellen naar hun volk. Dè stam is die van Lushai, een inlandsch heuvelvolk, dat in vele opzichten nog zeer primitief is. Zij hebben hun eigen dialect, doch geen geschreven taal.

Tegelijkertijd is bericht binnengekomen, dat een andere heuvelstam tot het Katholicisme bekeerd is door de Amerikaansche missionarissen. Duizend leden van dezen stam zijn in zes maanden tijds gedoopt.